

Procedura zwrotu

Podatnicy oraz płatnicy podatku u źródła mają prawo wystąpić z wnioskiem o zwrot podatku u źródła. Płatnicy podatku u źródła mogą to zrobić w przypadku, gdy zapłacili podatek z własnych środków i ponieśli ciężar ekonomiczny tego podatku. Wniosek powinien zawierać informację o przyczynie takiego postępowania. Wniosek o zwrot podatku u źródła może być podpisany przez podmiot lub przez jego pełnomocnika zgodnie z zasadami reprezentacji w danym podmiocie.

Zgodnie z art. 28b ust. 1 ustawy o CIT oraz art. 44f ust. 1 ustawy PIT, tryb zwrotu podatku przewidziany w tych przepisach dotyczy podatku pobranego zgodnie z art. 26 ust. 2e ustawy o CIT oraz art. 41 ust. 12 ustawy PIT. Zastosowanie tego trybu ma miejsce w przypadku, gdy podatek pobrany przekracza kwotę 2 mln zł.

Jeśli podatek pobrany wynosi mniej niż 2 mln zł, a podstawą pobrania podatku nie jest art. 26 ust. 2e ustawy o CIT lub art. 41 ust. 12 ustawy PIT, to zastosowanie mają zasady ogólne, czyli postępowanie o stwierdzenie nadpłaty podatku zgodnie z Ordynacją Podatkową (art. 72 i nast.). Taka sytuacja ma miejsce, gdy podatnik nie przedstawił certyfikatu rezydencji płatnikowi i tym samym nie ma prawa do zastosowania preferencyjnej stawki wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Mechanizm pay&refund

Zgodnie z art. 41 ust. 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik ma obowiązek zastosowania mechanizmu pay & refund (MPR) w odniesieniu do wypłat należności i świadczeń określonych w tym artykule, jeśli ich wartość przekroczyła w roku podatkowym kwotę 2.000.000 zł dla danego podatnika. Zastosowanie MPR oznacza, że płatnik musi pobrać podatek według stawki ustawowej od nadwyżki ponad tę kwotę, bez możliwości korzystania z preferencji wynikających z innych przepisów lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W kontekście mechanizmu pay & refund, istnieją dwie możliwości:

1. Nie pobierać podatku przez płatnika lub podatnika, jeżeli zostaną spełnione warunki preferencji określone w art. 26 ust. 7a CIT. Aby to zrobić, należy
 - a. Złożyć oświadczenie na formularzu WH-OSC, nie później niż niż ostatniego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do przekroczenia ww. kwoty 2.000.000 zł. Oświadczenie następcze (po upływie terminu poprzedniego, pierwotnego oświadczenia) płatnik składa w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po zakończeniu roku podatkowego (albo okresu, o którym mowa w art. 26 ust. 2j ustawy o CIT).
 - b. W przypadku zwolnienia lub obniżenia stawki podatkowej, płatnik musi mieć dokumentację potwierdzającą prawo do takiego zwolnienia lub obniżenia, przy zachowaniu należytej staranności. Nieprawdziwe oświadczenie podlega sankcjom karno-skarbowym.
 - c. Otrzymać opinię dotyczącą stosowania preferencji z art. 26b CIT dla każdej relacji. Opłata za wniosek wynosi 2000 zł. Na podstawie tej opinii płatnik może nie pobrać podatku, stosować stawkę lub zwolnienie z podatku wynikające z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Opinia wydawana jest na okres 36 miesięcy, a termin na jej wydanie wynosi 6 miesięcy. Jeśli wystąpią istotne zmiany w okolicznościach faktycznych, które mogą wpłynąć na spełnienie warunków preferencji, wnioskodawca ma obowiązek poinformowania organu podatkowego o tych zmianach w terminie 14 dni od dnia, w którym dowiedział się lub powinien był dowiedzieć się o nich z zachowaniem należytej staranności.

2. złożenie przez podatnika wniosku o zwrot podatku - organ podatkowy ma obowiązek dokonania zwrotu w terminie 6 miesięcy, jednakże termin ten może zostać przedłużony, gdy zachodzi potrzeba weryfikacji wniosku lub kontroli. Podczas procesu zwrotu konieczne jest udowodnienie rzeczywistej działalności spółki zagranicznej w swoim kraju, przedstawiając dokumentację umożliwiającą ustalenie zasadności zwrotu. Do czasu uzyskania zwrotu środki pieniężne pozostają w rękach organu podatkowego.

Płatnik lub podatnik mogą złożyć wniosek o stosowanie preferencji, korzystając z formularza WH-WOP lub WH-WOZ w formie elektronicznej. Wniosek musi być poparty dokumentacją potwierdzającą spełnienie warunków do zastosowania zwolnienia lub obniżonej stawki. W przypadku wypłat z tytułu użytkowania lub prawa do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego, nie jest stosowany mechanizm pay & refund, pod warunkiem wymiany informacji podatkowych z państwem siedziby lub zarządu podatnika.

Zwolnienie to ma zastosowanie, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

1. wypłacającym dywidendę oraz inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych jest spółka mająca siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
2. uzyskującym dochody (przychody) z dywidend oraz inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, o których mowa w pkt 1, jest spółka podlegająca w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia,
3. spółka, o której mowa w pkt 2, posiada bezpośrednio nie mniej niż 10% udziałów (akcji) w kapitale spółki, o której mowa w pkt 1,
4. spółka, o której mowa w pkt 2, nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia,
5. spółka uzyskująca dochody (przychody) z dywidend oraz inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiada udziały (akcje) w spółce wypłacającej te należności w wysokości nieprzerwanie przez okres dwóch lat albo ma zastosowanie art. 22 ust. 4b CIT (przepis ten pozwala na stosowanie zwolnienia, jeżeli okres dwóch lat nieprzerwanego posiadania udziałów (akcji) upływa po dniu uzyskania tych dochodów (przychodów),
6. nie ma zastosowania art. 22c CIT
7. wykazaniem statusu rzeczywistego właściciela należności.

Opinia w sprawie stosowania preferencji podatkowych może zostać odmówiona w następujących przypadkach:

- Podatnik nie spełnia warunków do zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.
- Istnieją uzasadnione wątpliwości co do zgodności dokumentacji lub oświadczenia podatnika z rzeczywistym stanem faktycznym, potwierdzającym, że jest on rzeczywistym właścicielem należności.
- Istnieje uzasadnione podejrzenie, że podatnik, który nie ma miejsca zamieszkania, siedziby lub zarządu w Polsce, nie prowadzi rzeczywistej działalności gospodarczej w kraju siedziby dla celów podatkowych.

Jeśli podatnik otrzyma odmowę wydania opinii, może wnieść skargę do sądu administracyjnego.

Nie stosuje się mechanizmu pay&refund do wypłat należności:

1) z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji emitowanych przez:

- a) Skarb Państwa,
- b) Bank Gospodarstwa Krajowego, przeznaczonych na finansowanie ustawowych celów działalności Banku Gospodarstwa Krajowego, dotyczących wspierania polityki gospodarczej Rady Ministrów, realizacji rządowych programów społeczno-gospodarczych, programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego,
- c) Bankowy Fundusz Gwarancyjny
- uzyskanych przez podatników zagranicznych (nierezydentów),

2) na rzecz jednostek gospodarczych utworzonych przez organ administracji państwowej wspólnie z innymi państwami na podstawie porozumienia lub umowy, chyba że porozumienia te lub umowy stanowią inaczej (na gruncie CIT),

3) na rzecz organizacji międzynarodowych, których Polska jest członkiem (na gruncie CIT),

4) na rzecz podmiotów, z którymi Polska zawarła umowy o współpracy, jeżeli zostały zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych od tych należności (na gruncie CIT),

5) na rzecz podmiotów zwolnionych z podatku dochodowego od osób prawnych, pod warunkiem wskazania ich nazwy w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Polska (na gruncie CIT),

6) z tytułu użytkowania lub prawa do użytkowania urządzenia przemysłowego, w tym także środka transportu, urządzenia handlowego lub naukowego; w tym przypadku wyłączenie ze stosowania ww. mechanizmu pay & refund ma dotyczyć jedynie wypłat należności na rzecz podatników mających siedzibę lub zarząd na terytorium państwa będącego stroną zawartej z Polską umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, której przepisy określają zasady opodatkowania dochodów z dywidend, odsetek oraz należności licencyjnych, jeżeli istnieje podstawa prawna do wymiany informacji podatkowych z państwem siedziby lub zarządu tych podatników.

W zakresie stosowania mechanizmu pay & refund - w odniesieniu do wypłat należności za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego - MF wyjaśniło:

"(...) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2018 roku w sprawie wyłączenia lub ograniczenia stosowania art. 26 ust. 2e ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nadal obowiązuje i dlatego mechanizm pay & refund - na podstawie § 2 ust. 1 pkt 7 tego rozporządzenia - nie ma zastosowania do wypłat należności z tytułu użytkowania lub prawa do użytkowania urządzenia przemysłowego, w tym także środka transportu, urządzenia handlowego lub naukowego. Rozporządzenie nie utraciło mocy wskutek zmian w przepisie art. 26 ust. 2e ustawy o CIT wprowadzonych z dniem 1 stycznia 2022 roku. Dlatego też stosowanie przepisów art. 26 ust. 2e ustawy o CIT jest wyłączone w przypadku wypłat z tytułu użytkowania lub prawa do użytkowania urządzenia przemysłowego, w tym także środka transportu, urządzenia handlowego lub naukowego. (...)"

Zgodnie z powyższym, polskie podmioty wypłacające należności za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego zagranicznym podmiotom powiązanym, nie stosują mechanizmu pay & refund.